DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2009/66/EG

av den 13 juli 2009

om styrinrättningen på jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul

(kodifierad version)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 95,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([1]), och

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ([2]), och

av följande skäl:

(1) Rådets direktiv 75/321/EEG av den 20 maj 1975 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om styrinrättningen på jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul ([3]) har ändrats flera gånger ([4]) på väsentliga punkter. För att skapa klarhet och överskådlighet bör det direktivet kodifieras.

(2) Direktiv 75/321/EEG är ett av särdirektiven i det system för EG-typgodkännande som fastställts genom rådets direktiv 74/150/EEG av den 4 mars 1974 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om typgodkännande av jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul, vilket har ersatts av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/37/EG av den 26 maj 2003 om typgodkännande av jordbruks- och skogsbrukstraktorer, av släpvagnar och utbytbara dragna maskiner till sådana traktorer samt av system, komponenter och separata tekniska enheter till dessa fordon ([5]), och det fastställer tekniska föreskrifter om utformning och konstruktion av jordbruks- och skogsbrukstraktorer vad gäller styrinrättningen. Dessa tekniska föreskrifter avser att närma medlemsstaternas lagstiftningar till varandra för att därmed för varje typ av traktor möjliggöra det förfarande för EG-typgodkännande som fastställts genom direktiv 2003/37/EG. Bestämmelserna i direktiv 2003/37/EG om jordbruks- och skogsbrukstraktorer, släpvagnar och utbytbara dragna maskiner till sådana traktorer samt system, komponenter och separata tekniska enheter till dessa fordon gäller därför för det här direktivet.

(3) Detta direktiv bör inte påverka medlemsstaternas skyldigheter vad gäller de tidsfrister för införlivande med nationell lagstiftning och tillämpning av de direktiv som anges i bilaga II del B.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Med *jordbruks- eller skogsbrukstraktor* avses varje motorfordon som är försett med hjul eller band och har minst två axlar, vars huvuduppgift grundas på dess dragkraft och som är särskilt konstruerat för att dra, skjuta, bära eller driva vissa redskap, maskiner eller släpvagnar avsedda för jord- eller skogsbruk. Fordonet kan vara utrustat för transport av gods och passagerare.

2. Detta direktiv ska bara gälla traktorer definierade i punkt 1 som är utrustade med luftfyllda däck och som är konstruerade för en högsta hastighet på mellan 6 och 40 km/tim.

Artikel 2

1. Medlemsstaterna får inte vägra att bevilja EG-typgodkännande, att utfärda det dokument som avses i artikel 2 led u i direktiv 2003/37/EG eller att bevilja nationellt typgodkännande för en viss traktortyp av skäl som hänför sig till styrinrättningen om denna uppfyller de krav som anges i bilaga I.

2. Medlemsstaterna får inte utfärda det dokument som avses i artikel 2 led u i direktiv 2003/37/EG för en traktortyp som inte uppfyller kraven i det här direktivet.

([1]) EUT C 161, 13.7.2007, s. 38.
([2]) Europaparlamentets yttrande av den 19 juni 2007 (EUT C 146 E, 12.6.2008, s. 73) och rådets beslut av den 22 juni 2009.
([3]) EGT L 147, 9.6.1975, s. 24.
([4]) Se bilaga II del A.
([5]) EUT L 171, 9.7.2003, s. 1.

Medlemsstaterna får vägra att bevilja nationellt typgodkännande av en traktortyp som inte uppfyller kraven i det här direktivet.

Artikel 3

Medlemsstaterna får inte vägra registrering eller förbjuda försäljning, ibruktagande eller användning av traktorer av skäl som hänför sig till styrinrättningen, om denna uppfyller de krav som anges i bilaga I.

Artikel 4

De ändringar som är nödvändiga för att anpassa kraven i bilaga I till den tekniska utvecklingen ska antas i enlighet med det förfarande som avses i artikel 20.3 i direktiv 2003/37/EG.

Artikel 5

Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 6

Direktiv 75/321/EEG, i dess lydelse enligt de direktiv som anges i bilaga II del A, ska upphöra att gälla, utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter vad gäller tidsfristerna för införlivande i nationell lagstiftning och tillämpningen av de direktiv som anges i bilaga II del B.

Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till det här direktivet och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga III.

Artikel 7

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Det ska tillämpas från och med den 1 januari 2010.

Artikel 8

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 13 juli 2009.

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
H.-G. PÖTTERING	E. ERLANDSSON
Ordförande	*Ordförande*

BILAGA I

1. DEFINITIONER

1.1 **Styrinrättning**

Med *styrinrättning* avses all utrustning som har till uppgift att ändra traktorns färdriktning.

Styrinrättningen kan anses omfatta

— styrorganet,

— styrväxeln,

— de styrda hjulen,

— där så är tillämpligt, särskild utrustning för att alstra tilläggsenergi eller oberoende energi.

1.1.1 *Styrorgan*

Med *styrorgan* avses den del som manövreras direkt av föraren för att styra traktorn.

1.1.2 *Styrväxel*

Med *styrväxel* avses alla delar mellan styrorganet och de styrda hjulen, med undantag av den särskilda utrustning som anges i punkt 1.1.4. Styrväxeln kan vara mekanisk, hydraulisk, pneumatisk, elektrisk eller en kombination av några av dessa.

1.1.3 *Styrda hjul*

Med *styrda hjul* avses

— de hjul vars riktning kan ändras direkt eller indirekt i förhållande till traktorns riktning för att åstadkomma en ändring av traktorns färdriktning,

— alla hjul på ledade traktorer,

— hjul på samma axel, vilkas hastighet kan varieras för att åstadkomma en ändring av traktorns färdriktning.

Medlöpande hjul är inte styrda hjul.

1.1.4 *Särskild utrustning*

Med *särskild utrustning* avses den del av styrinrättningen med vilken tilläggsenergi eller oberoende energi alstras. Tilläggsenergi eller oberoende energi kan alstras med ett mekaniskt, hydrauliskt, pneumatiskt eller elektriskt system, eller med en kombination av några av dessa (till exempel med en oljepump, en luftpump eller ett batteri osv.).

1.2 **Olika typer av styrinrättningar**

1.2.1 Beroende på vilken energikälla som behövs för att ändra riktningen på de styrda hjulen kan följande typer av styrinrättningar urskiljas:

1.2.1.1 *Manuell styrinrättning* i vilken styrkraften erhålls helt av förarens muskelkraft.

1.2.1.2 *Partiell servostyrinrättning* i vilken styrkraften erhålls både av förarens muskelkraft och av kraft från den särskilda utrustning som anges i punkt 1.1.4.

En styrinrättning där styrkraften normalt erhålls helt från den särskilda utrustning som definieras i punkt 1.1.4, men vilken i händelse av fel på den särskilda utrustningen medger att förarens muskelkraft används för styrning, ska anses vara en ”partiell servostyrinrättning”.

1.2.1.3 *Servostyrinrättning* i vilken styrkraften erhålls helt från den särskilda utrustning som anges i punkt 1.1.4.

1.3 **Manöverkraft**

Med manöverkraft avses den kraft som föraren utövar på styrorganet för att styra traktorn.

2. KRAV FÖR UPPBYGGNAD, MONTERING OCH KONTROLL

2.1 **Allmänna krav**

2.1.1 Styrinrättningen ska garantera lätt och säker manövrering av traktorn och ska uppfylla de detaljerade kraven i punkt 2.2.

2.2 **Detaljerade krav**

2.2.1 *Styrorgan*

2.2.1.1 Styrorganet ska vara lätt att använda och manövrera. Det ska vara konstruerat på ett sådant sätt att det medger steglös styrning. Styrorganets rörelseriktning ska överensstämma med önskad ändring av traktorns färdriktning.

2.2.1.2 Den manöverkraft som behövs för att åstadkomma en vändcirkel med radien 12 m, med början från riktningen rakt fram, får inte överstiga 25 daN. I fråga om partiell servostyrinrättning som inte är ansluten till annan utrustning får den manöverkraft som behövs om den kompletterande kraftförsörjningen slutar fungera inte överstiga 60 daN.

2.2.1.3 För kontroll av överensstämmelsen med kravet i punkt 2.2.1.2 ska traktorn köras längs en spirallinje med en hastighet på 10 km/tim, med början från riktningen rakt fram, på en torr och plan vägyta som ger gott fäste för däcken. Manöverkraften på styrorganet ska iakttas tills detta når det läge som medför att traktorn går in i en vändcirkel med radien 12 m. Manöverns varaktighet (tiden mellan det ögonblick då styrorganet börjar manövreras och det ögonblick då det når det läge där mätningen utförs) får inte överstiga fem sekunder i normala fall och åtta sekunder om den särskilda utrustningen slutar fungera. En manöver ska utföras åt vänster och en åt höger.

För provningen ska traktorn lastas till den tekniskt tillåtna totalvikten. Däcktrycken och viktfördelningen mellan axlarna ska överensstämma med tillverkarens anvisningar.

2.2.2 *Styrväxel*

2.2.2.1 Styrinrättningen får inte innehålla vare sig elektrisk eller helt pneumatisk styrväxel.

2.2.2.2 Styrväxeln ska vara konstruerad så att den uppfyller samtliga driftkrav. Den ska vara lätt åtkomlig för underhåll och kontroll.

2.2.2.3 I fråga om en styrväxel som inte är helt hydraulisk ska det vara möjligt att köra traktorn även vid fel på de hydrauliska eller pneumatiska delarna i styrväxeln.

2.2.2.4 En styrväxel som manövreras helt hydrauliskt och den särskilda utrustning som anges i 1.1.4 ska uppfylla följande krav:

2.2.2.4.1 En eller flera anordningar för tryckbegränsning ska skydda hela eller en del av kretsen mot övertryck.

2.2.2.4.2 Anordningarna för tryckbegränsning ska vara inställda så att ett tryck T som motsvarar det högsta drifttrycket enligt tillverkaren inte överskrids.

2.2.2.4.3 Rörsystemets egenskaper och mått ska vara sådana att rören kan motstå fyra gånger så högt tryck som trycket T (som medges av anordningarna för tryckbegränsning), och systemet ska vara skyddat och anlagt på sådant sätt att riskerna för skador till följd av kollision eller stötar minskas så mycket som möjligt och så att det går att bortse från riskerna för skador till följd av nötning.

2.2.3 *Styrda hjul*

2.2.3.1 Alla hjul kan vara styrda hjul.

2.2.4 *Särskild utrustning*

2.2.4.1 Den särskilda utrustning som definieras i punkt 1.1.4 och som används i de typer av styrinrättningar som definieras i punkt 1.2.1.2 och punkt 1.2.1.3 ska godtas under följande förhållanden:

2.2.4.1.1 Om traktorn är försedd med partiell servostyrinrättning enligt punkt 1.2.1.2 ska den vara möjlig att köra även vid fel på den särskilda utrustningen enligt vad som redan angetts i punkt 2.2.1.2. Om den partiella servostyrinrättningen inte har en egen energikälla ska den vara försedd med en energibehållare. Denna energibehållare får ersättas med en självförsörjande anordning som åstadkommer energiförsörjning till styrinrättningen med prioritet över andra system som är anslutna till samma energikälla. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i rådets direktiv 76/432/EEG av den 6 april 1976 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om bromsutrustning på jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul [1] ska, om det finns en hydraulisk förbindelse mellan den hydrauliska styrinrättningen och den hydrauliska bromsutrustningen, och om båda försörjs från samma energikälla, den kraft som krävs för att manövrera styrinrättningen inte överstiga 40 daN om något av de två systemen slutar att fungera. Om energikällan utgörs av tryckluft ska luftbehållaren vara skyddad med en backventil.

När manöverkraften normalt erhålls helt från den särskilda utrustning som anges i punkt 1.1.4 ska den partiella servostyrinrättningen vara försedd med en anordning som medför att en visuell eller akustisk felsignal avges om manöverkraften överstiger 25 daN vid fel på den särskilda utrustningen.

2.2.4.1.2 Om traktorn är försedd med en servostyrinrättning enligt punkt 1.2.1.3, och förutsatt att denna inrättning har en helt hydraulisk styrväxel, ska det vid fel på den särskilda utrustningen eller motorn vara möjligt att utföra de två manövrer som anges i punkt 2.2.1.3 med hjälp av en särskild tilläggsutrustning. Den särskilda tilläggsutrustningen kan vara en behållare för tryckluft eller gas. En oljepump eller kompressor får användas som särskild tilläggsutrustning om denna anordning drivs av rotationen hos traktorns hjul och inte kan kopplas bort ifrån dessa. Vid fel på den särskilda utrustningen ska en visuell eller akustisk felsignal avges.

2.2.4.1.2.1 Om den särskilda utrustningen är pneumatisk ska den vara försedd med en tryckluftsbehållare som skyddas med en backventil. Tryckluftsbehållarens kapacitet ska beräknas så att minst sju kompletta varv (från låsning till låsning) är möjliga innan behållarens tryck sjunker till hälften av dess drifttryck. Provningen ska utföras med de styrda hjulen fria från marken.

[1] EGT L 122, 8.5.1976, s. 1.

BILAGA II

DEL A

Upphävt direktiv och ändringar av det i kronologisk ordning

(som det hänvisas till i artikel 6)

Rådets direktiv 75/321/EEG (EGT L 147, 9.6.1975, s. 24)	
Rådets direktiv 82/890/EEG (EGT L 378, 31.12.1982, s. 45)	Endast vad gäller hänvisningen i artikel 1.1 till direktiv 75/321/EEG
Kommissionens direktiv 88/411/EEG (EGT L 200, 26.7.1988, s. 30)	
Europaparlamentets och rådets direktiv 97/54/EG (EGT L 277, 10.10.1997, s. 24)	Endast vad gäller hänvisningen i artikel 1 första strecksatsen till direktiv 75/321/EEG
Kommissionens direktiv 98/39/EG (EGT L 170, 16.6.1998, s. 15)	

DEL B

Tidsfrister för införlivande i nationell lagstiftning och tillämpning

(som det hänvisas till i artikel 6)

Direktiv	Tidsfrist för införlivande	Datum för tillämpning
75/321/EEG	22 november 1976	—
82/890/EEG	22 juni 1984	—
88/411/EEG	30 september 1988 [1]	—
97/54/EG	22 september 1998	23 september 1998
98/39/EG	30 april 1999 [2]	—

[1] I enlighet med artikel 2 i direktiv 88/411/EEG:
"1. Från den 1 oktober 1988 får ingen medlemsstat
— för en traktortyp, vägra att bevilja EEG-typgodkännande, vägra att utfärda den handling som avses i artikel 10.1 sista strecksatsen i direktiv 74/150/EEG eller vägra att bevilja nationellt typgodkännande, eller
— förbjuda att traktorer tas i bruk,
om styrinrättningen på denna traktortyp eller dessa traktorer överensstämmer med bestämmelserna i detta direktiv.
2. Från den 1 oktober 1989 får medlemsstaterna
— inte längre utfärda den handling som avses i artikel 10.1 sista strecksatsen i direktiv 74/150/EEG för en traktortyp vars styrinrättning inte överensstämmer med bestämmelserna i detta direktiv,
— vägra att bevilja nationellt typgodkännande för en traktortyp vars styrinrättning inte överensstämmer med bestämmelserna i detta direktiv."

[2] I enlighet med artikel 2 i direktiv 98/39/EG:
"1. Från och med den 1 maj 1999 får medlemsstaterna inte
— för en typ av traktor vägra EG-typgodkännande eller utfärdande av det dokument som avses i artikel 10.1 tredje strecksatsen i direktiv 74/150/EEG, eller vägra nationellt typgodkännande,
— förbjuda ibruktagande av dessa traktorer,
om traktorerna uppfyller kraven i direktiv 75/321/EEG i dess lydelse enligt det här direktivet.
2. Från och med den 1 oktober 1999 får medlemsstaterna
— inte längre utfärda det dokument som avses i artikel 10.1 tredje strecksatsen i direktiv 74/150/EEG för en typ av traktor, om den inte uppfyller kraven i direktiv 75/321/EEG i dess lydelse enligt det här direktivet,
— vägra nationellt typgodkännande för en typ av traktor om den inte uppfyller kraven i direktiv 75/321/EEG i dess lydelse enligt det här direktivet."

BILAGA III

Jämförelsetabell

Direktiv 75/321/EEG	Direktiv 98/39/EG	Detta direktiv
Artikel 1		Artikel 1
	Artikel 2	Artikel 2
Artiklarna 3 och 4		Artiklarna 3 och 4
Artikel 5.1		—
Artikel 5.2		Artikel 5
—		Artikel 6
—		Artikel 7
Artikel 6		Artikel 8
Bilaga		Bilaga I
—		Bilaga II
—		Bilaga III